Raadsvoorstel

Vergaderdatum	12 mei 2026
Portefeuillehouder	T. Pietersma
Behandelend ambtenaar	M. Sinan
Afdeling/team	Samenleving/Beleid
Status	Openbaar

Onderwerp

Alternatieve inzet middelen Inwonerspas.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

In te stemmen met het opnieuw inzetten van de middelen die bestemd waren voor de Inwonerspas voor het uitvoeren van de alternatieve maatregelen:

(1) een structurele verhoging van de subsidie voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur,
(2) een structurele bijdrage aan het Volwassenenfonds Sport & Cultuur,
(3) een structurele inzet van middelen voor communicatie en het vergroten van het bereik van het minimabeleid,
(4) een flexibel budget voor maatschappelijke giften en donaties,
(5) Vanaf 2028 een structurele reservering voor de urenuitbreiding van de sociaal raadslieden.

Kern van het voorstel

In maart 2025 besloot uw Raad de voorbereidingen te starten voor de Wormerlandse Inwonerspas, die gekoppeld zou worden aan de ZaansePas. De feitelijke implementatie van deze pas stond gepland voor 2027. Echter, de voorbereiding en implementatie van de Inwonerspas zijn gestaakt, omdat Groupcard, de technische uitvoerder van de ZaansePas, failliet is verklaard. Door het staken van dit project zijn de hiervoor gereserveerde middelen, bedoeld voor implementatie, ter hoogte van € 94.098,- voor 2026 nu beschikbaar gekomen voor herbestemming.

Het voorstel is de € 94.098,- die is vrijgekomen door het stopzetten van de implementatie van de Inwonerspas (vanwege het faillissement van Groupcard) direct in te zetten voor het verbeteren, vereenvoudigen en toegankelijker maken van het gemeentelijk minimabeleid. Dit doen we om de oorspronkelijke doelstelling van de Inwonerspas – het laagdrempelig versterken van de bestaanszekerheid en participatie van inwoners met een laag inkomen – alsnog en sneller te realiseren via effectievere, bestaande regelingen, die deels ook staan opgenomen in het Beleidsplan Integrale Armoedebestrijding 2024–2028.

Het college is al actief met het opstellen van een nieuwe Verordening Individuele Inkomenstoeslag als actie voortvloeiend uit het beleidsplan. Hier zullen al een aantal verruimingen in plaatsvinden waarmee de het de bedoeling is een bredere doelgroep te bereiken.

Bij de afweging over de inzet van deze middelen is niet het volledig benutten van het beschikbare budget leidend, maar de vraag welke inzet inhoudelijk noodzakelijk, uitvoerbaar en financieel realistisch is. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar de huidige uitvoeringspraktijk van het minimabeleid en de mate waarin bestaande regelingen worden benut. We hebben hierdoor nog ruimte in het budget overgehouden, dit biedt in de loop van het jaar nog ruimte voor nieuwe initiatieven. Binnen het reguliere minimabeleid is daarnaast in 2025 sprake van financiële ruimte. In 2026 willen we door communicatie (gefinancierd vanuit het hulpverleningsfonds) ook het bereik op het reguliere minimabeleid vergroten. Het voorstel richt zich daarom op een beperkte set maatregelen die aantoonbaar bijdragen aan participatie en waarvan een reële bestedingsverwachting bestaat.

Bijlage
B1. Advies ASD herbestemming middelen Inwonerspas
B2. Reactie college op advies ASD herbestemming middelen Inwonerspas

---

Argumenten

De voorgestelde inzet van de beschikbare middelen is passend en verantwoord, omdat deze zich richt op maatregelen die aantoonbaar bijdragen aan participatie en welzijn van inwoners met een laag inkomen én waarvan een daadwerkelijke besteding in 2026 realistisch wordt geacht. Bij de keuze voor deze inzet is nadrukkelijk rekening gehouden met de uitvoeringspraktijk van het minimabeleid.
De voorgestelde inzet van de middelen is een effectieve besteding van het geld. Het draagt direct bij aan de doelen uit het Beleidsplan Armoede 2024–2028 en helpt de participatie en weerbaarheid van kwetsbare inwoners te vergroten.

1. Bevordering van participatie en welzijn
1.1 Jeugdfonds Sport & Cultuur (JFSC)
Een verhoging van de subsidie voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur draagt direct bij aan gelijke kansen voor kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen. Deelname aan sport en cultuur is van groot belang voor de fysieke, sociale en mentale ontwikkeling van jeugd en bevordert sociale inclusie.
Bovendien mag het niet zo zijn dat kinderen die al op een sport zitten, gedwongen worden er van af te gaan omdat zij bijvoorbeeld zwemlessen moeten volgen.
In Wormerland is sprake van een structurele en toenemende vraag naar ondersteuning via het JFSC. Door de inzet van extra middelen kan het fonds deze vraag blijven opvangen en wordt voorkomen dat kinderen worden uitgesloten van deelname vanwege financiële omstandigheden. De regeling is goed uitvoerbaar, kent een hoog bereik en leidt aantoonbaar tot daadwerkelijke besteding van middelen.

1.2 Volwassenenfonds Sport & Cultuur
Het Volwassenenfonds Sport & Cultuur ondersteunt volwassenen met een laag inkomen bij deelname aan sportieve en culturele activiteiten. Deze regeling draagt bij aan gezondheid, sociale verbinding en het voorkomen van sociaal isolement.

De ervaring leert dat het Volwassenenfonds effectief wordt benut en aansluit bij een concrete behoefte. Een versterking van deze regeling is uitvoerbaar binnen bestaande structuren en draagt direct bij aan participatie, zonder dat dit leidt tot extra complexiteit of risico op onderbesteding.

2. Verbetering van bereik en effectiviteit

2.1 Communicatie en bereik

Om het bereik van het minimabeleid te vergroten en de onderbesteding terug te dringen, wordt structureel ingezet op communicatie. Jaarlijks worden één tot twee gerichte campagnes uitgevoerd, aangevuld met doorlopende inzet van B1-communicatie, digitale zichtbaarheid en samenwerking met maatschappelijke partners.

Zo zullen nieuwe regelingen, zoals de nieuwe Verordening Individuele Inkomenstoeslag die dit jaar zal worden voorgelegd aan de raad, bij vaststelling actief worden gecommuniceerd.

(zie ook communicatie en vervolg)

- **Gerichte Campagnes:** Er worden jaarlijks één à twee intensieve campagnes georganiseerd. Hierbij wordt nadrukkelijk aangesloten bij bestaande momenten, zoals de Geldmarkt (juni), de Week van het Geld (maart) en de Week tegen Armoede (oktober).

- **Fysieke Zichtbaarheid:** Er worden 3.000 eenvoudige flyers en 50 A2-posters verspreid op strategische locaties, waaronder basisscholen, de Kledingbank, huisartsen, de bibliotheek, de Omslag etc. Op deze posters kunnen specifieke thema's worden uitgelicht, zoals de computerregeling of de collectieve zorgverzekering.

- **Gerichte online communicatie:** Er wordt ingezet op lokaal gerichte advertenties via sociale media. Daarnaast worden diverse mogelijkheden onderzocht (bijvoorbeeld een uitleganimatie van 1–2 minuten) om de regelingen toegankelijk te maken voor onder andere laaggeletterden.

De voorgenomen campagne bestaat uit flyers en posters (€4.000) die worden verspreid op laagdrempelige locaties, persoonlijke aanwezigheid (€2.000) waarbij medewerkers tijdens campagneweken in gesprek gaan met inwoners (aansluitend op o.a. Week van het Geld en Week tegen Armoede), en gerichte online communicatie (€3.500) via lokale advertenties, social media, een themapagina en een korte video/animatie.

Het totaalbudget voor deze aanpak bedraagt € 9.500 per jaar.

Urenuitbreiding Sociale Raadslieden

In het Beleidsplan Schuldhulpverlening, dat op 12 november 2024 uw Raad is vastgesteld, is opgenomen dat jaarlijks €19.000 structureel kan worden gedekt uit het hulpverleningsfonds (€17000 aanvankelijk, met inbegrip van tussentijdse indexatie) waarin ook de middelen voor de inwonerspas zijn ondergebracht. Hoewel in het raadsvoorstel destijds werd verondersteld dat binnen deze post ruimte aanwezig was, is dit bedrag nooit daadwerkelijk aan dit doel gekoppeld of in de begroting verwerkt. Voor de jaren 2025, 2026 en 2027 is de benodigde dekking daarom tijdelijk gerealiseerd vanuit de POK-middelen (Parlementaire Onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslag). Conform de oorspronkelijke bedoeling wordt voorgesteld om vanaf 2028 alsnog €19.000 structureel uit het hulpverleningsfonds te reserveren voor de urenuitbreiding van de sociaal raadslieden, zodat deze functie duurzaam kan worden geborgd binnen de uitvoering van het schuldhulpverlening- en armoedebeleid.

2.2 Budget voor maatschappelijke giften en donaties

De gemeente Wormerland hecht grote waarde aan het versterken van het lokale sociale vangnet. Naast de actieve communicatie over gemeentelijke regelingen, is er behoefte aan een flexibele mogelijkheid om

laagdrempelige maatschappelijke initiatieven en partners te ondersteunen die kwetsbare inwoners direct bijstaan in hun basisbehoeften.
Naar aanleiding van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein is er gekozen voor een breed inzetbaar giftenbudget. Dit budget (€ 8.000,-) stelt het college in staat om incidentele financiële bijdragen te verlenen aan initiatieven die:

- De directe zelfredzaamheid en participatie van inwoners met een laag inkomen bevorderen.
- Voorzien in de verstrekking of toegankelijkheid van noodzakelijke basisvoorzieningen en gebruiksgoederen.
- Een aantoonbare aanvullende waarde bieden op het bestaande minimabeleid van de gemeente.

Door het budget op deze wijze te positioneren, kan de gemeente maatwerk bieden en proactief reageren op signalen over armoede en sociale uitsluiting, zonder vooraf specifieke bestedingsdoelen vast te leggen.

Afweging alternatieven
Het alternatief om te streven naar volledige besteding van het beschikbare budget is nadrukkelijk overwogen, maar niet wenselijk geacht. Het toevoegen van middelen aan onderdelen waar reeds sprake is van onderbesteding leidt niet automatisch tot meer effect en brengt het risico van niet-doelmatige inzet met zich mee.
De gekozen inzet heeft de voorkeur omdat:

- **Effectiviteit:** De middelen worden ingezet op regelingen met aantoonbaar gebruik en directe impact op participatie en welzijn (JFSC, Volwassenenfonds, communicatie en maatschappelijke giften)
- **Financiële realiteit:** Er wordt rekening gehouden met de uitvoeringscapaciteit en getracht de bestedingen zo doelmatig mogelijk te realiseren.

Kanttekeningen

Hoewel het College de herbestemming als verantwoord beschouwt (doelgroep en doelstelling blijven gelijk, snellere uitvoerbaarheid) zijn er diverse risico's en knelpunten die aandacht vereisen.

Risico's en knelpunten
De inzet van de middelen kan bezwaren oproepen omdat hiermee wordt afgezien van één integraal toegangsinstrument. De oorspronkelijke intentie om met één herkenbaar middel de toegankelijkheid van ondersteuning te vergroten, wordt nu ingevuld via meerdere bestaande regelingen. Dit kan worden gezien als een minder concrete invulling van die ambitie.

Oplossing
Dit risico wordt ondervangen door de inzet nadrukkelijk te richten op functionele samenhang in plaats van instrumentele samenvoeging. Via gerichte communicatie en eenduidige presentatie van het bestaande aanbod wordt gewerkt aan:

- één herkenbaar verhaal richting inwoners;
- duidelijke routing naar passende ondersteuning;
- en verbeterde vindbaarheid van regelingen.

Hiermee wordt het beoogde effect van een integraal toegangsinstrument – laagdrempelige toegang en overzicht – op een pragmatische en sneller uitvoerbare manier benaderd, zonder de complexiteit van systeemontwikkeling.

Organisatorisch risico
De inzet van middelen op meerdere onderdelen kan leiden tot extra uitvoeringslasten. Dit vraagt om afstemming, monitoring en verantwoording over verschillende regelingen en kan druk leggen op de ambtelijke capaciteit.

Oplossing
Dit risico wordt beperkt door:

- uitsluitend te werken met bestaande regelingen en uitvoeringsstructuren;
- geen nieuwe processen, of beoordelingskaders in te richten;
- en de financiële inzet te concentreren op een beperkt aantal maatregelen met bewezen uitvoerbaarheid.

Concluderend
De gesignaleerde risico's zijn reëel, maar beheersbaar. Door te kiezen voor pragmatische oplossingen, bestaande structuren en duidelijke communicatie wordt het risico op vertraging en fragmentatie beperkt, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan betere toegankelijkheid en effectiviteit van het minimabeleid

---

Financiële toelichting
Bij de afweging over de inzet van deze middelen is niet het volledig benutten van het beschikbare budget leidend, maar de vraag welke inzet inhoudelijk noodzakelijk, uitvoerbaar en financieel realistisch is. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar de huidige uitvoeringspraktijk van het minimabeleid en de mate waarin bestaande regelingen worden benut. We hebben hierdoor nog ruimte in het budget overgehouden, dit biedt in de loop van het jaar nog ruimte voor nieuwe initiatieven. Binnen het reguliere minimabeleid is daarnaast in 2025 sprake van financiële ruimte. In 2026 willen we door communicatie (gefinancierd vanuit het hulpverleningsfonds) ook het bereik op het reguliere minimabeleid vergroten.

De financiële ruimte die beschikbaar blijft (aangezien niet het volledige budget wordt benut), kan in 2026 en 2027 worden ingezet voor incidentele nieuwe plannen of initiatieven die bijdragen aan het doel van deze middelen. Vanaf 2028 gaat er structureel € 19.000,- naar de urenuitbreiding Sociale Raadslieden conform het Beleidsplan Schuldhulpverlening (vastgesteld in 2024).

Uitgesplitste Inzet Middelen
Gebaseerd op totaal € 94.098,- middelen bestemd voor inwonerspas.

Actie

- **Jeugdfonds Sport & Cultuur** – structurele verhoging (€ 20.000,-).
- **Volwassenenfonds Sport & Cultuur** – structurele bijdrage (€ 35.000,-),
- **Communicatie & bereik** – structurele inzet (€ 9.500,- per jaar).
- **Budget maatschappelijke giften en donaties** – structureel (€ 8.000,-).

- **Urenuitbreiding Sociale Raadslieden conform beleidsplan SHV vanaf 2028** – structureel (€ 19.000,-).

Actie

TOTAAL	**€ 72.500 en € 91.500 per 2028)**

Vraag	Antwoord
1. Heeft dit voorstel financiële consequenties?	Ja
2. Zijn de financiële consequenties incidenteel?	Ja
3. Is er sprake van een investering?	Nee
4. Dekking binnen hetzelfde budget?	Ja
5a. Dekking exploitatie?	Kies Ja/Nee/Niet van toepassing
5b. Dekking reserve?	Kies Ja/Nee/Niet van toepassing
5c. Dekking voorziening?	Kies Ja/Nee/Niet van toepassing
6. Volledige dekking binnen begroting?	Ja

Communicatie en vervolg

Na een **positief besluit van de Raad** over de herbestemming van de middelen, start direct de uitvoeringsfase, ondersteund door een gerichte communicatiestrategie.

1. Directe Communicatie met Partners
Onmiddellijk na het Raadsbesluit worden de interne organisatie en de maatschappelijke partners geïnformeerd. Het doel hiervan is om de samenwerking te formaliseren en de afspraken en budgetten voor de deelprojecten (zoals de subsidieverhoging) direct vast te leggen en de uitvoering te starten.

2. Publicatie en Campagne
Het besluit wordt direct openbaar gemaakt via de digitale nieuwsbrief, de gemeentelijke website en andere gemeentelijke communicatiekanalen, zoals Facebook. Met als doel de inwoners te informeren over het verbeteren, vereenvoudigen en toegankelijker maken van het gemeentelijk minimabeleid.

Daarnaast richt de communicatie zich vanaf 2026 vooral op inwoners met een laag inkomen. We organiseren één tot twee keer per jaar een gerichte communicatiecampagne om deze inwoners actief en

laagdrempelig te informeren over de beschikbare minimaregelingen. De communicatie zal plaatsvinden op plekken waar de doelgroep al komt en via passende online communicatiekanalen. Ook verbeteren we de informatievoorziening op de website. Zo maken we het aanbod beter zichtbaar en verlagen we de drempel om hulp aan te vragen.

Raadpleging ASD (Adviesraad Sociaal Domein)
Het college heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) geconsulteerd over de voorgestelde herbestemming van de vrijgekomen middelen van de Inwonerspas. De ASD heeft aangegeven in te stemmen met de hoofdlijnen van het voorstel, met name waar het gaat om de bevordering van participatie en welzijn.

Ten aanzien van de aanvankelijk voorgestelde inzet voor weggeefkasten was de ASD echter kritisch op de hoogte van het gereserveerde bedrag (€ 8.000,-) in verhouding tot het aantal bekende locaties. De ASD adviseerde om dit budget breder en flexibeler inzetbaar te maken, zodat ook andere directe noden van kwetsbare inwoners — zoals een bijdrage aan de kledingbank of ondersteuning bij de vrijwillige ouderbijdrage op basisscholen — ondersteund kunnen worden.

Aanvankelijk was de insteek niet om het hele bedrag aan weggeefkasten te besteden, maar het budget ook aan te wenden bij soortgelijke initiatieven. Voor bijvoorbeeld de vrijwillige ouderbijdrage is het Maatwerkbudget al een passende en toereikende voorziening. De kledingbank ontvangt reeds al een jaarlijkse donatie conform Beleidsplan integrale Armoedebestrijding 2024-2028.

Het budget is veranderd naar een 'flexibel budget voor maatschappelijke giften en donaties'. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wens van de ASD om de middelen directer, effectiever en met meer maatwerk ten goede te laten komen aan doelen waar de behoefte ligt. Door deze aanpassing kan de gemeente proactief inspelen op actuele signalen over armoede en sociale uitsluiting, zonder dat de effectiviteit wordt beperkt door vooraf vastgelegde, specifieke bestedingsdoelen.

Het college van burgemeester en wethouders van Wormerland, 10 februari 2026

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
E. van der Linden	A.J. Michel-de Jong

Raadsbesluit

Nr.

De raad van de gemeente Wormerland;

Gelet op

Het besluit van burgemeester en wethouders van 17 februari 2026
Het advies van de voorronde 6 mei 2026
Het bepaalde in

Besluit

In te stemmen met het opnieuw inzetten van de middelen die bestemd waren voor de Inwonerspas voor het uitvoeren van de alternatieve maatregelen:

(1) een structurele verhoging van de subsidie voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur,
(2) een structurele bijdrage aan het Volwassenenfonds Sport & Cultuur,
(3) een structurele inzet van middelen voor communicatie en het vergroten van het bereik van het minimabeleid,
(4) een flexibel budget voor maatschappelijke giften en donaties,
(5) Vanaf 2028 een structurele reservering voor de urenuitbreiding van de sociaal raadslieden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Wormerland,
gehouden op 12 mei 2026,

de griffier,	de voorzitter,
I.P. Vrolijk	A.J. Michel-de Jong